

Prešovská pocta profesorce Daniele Slančové

Darina Hradilová

Ve dnech 17. a 18. září 2013 uspořádal Institut slovakistických, mediálních a knihovnických studií Filozofické fakulty Prešovské univerzity ve spolupráci s prešovskou pobočkou Slovenské jazykovédné společnosti při Slovenské akademii věd mezinárodní vědeckou konferenci *Registre jazyka a jazykovedy*, která byla věnována životnímu jubileu profesorky Daniely Slančové.

Prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc., se narodila v roce 1953 v Popradu a v roce 1976 úspěšně ukončila na Filozofické fakultě košické Univerzity Pavla Jozefa Šafárika studium slovenštiny a angličtiny.¹ Po absolutoriu zůstala na půdě své mateřské fakulty a v krátkém čase získala titul doktorský i kandidátský. V roce 1998 se habilitovala a roku 2003 byla jmenována profesorkou. Její pracovní nasazení se neomezovalo a neomezuje jen na Filozofickou fakultu v Prešově, kde zastávala mj. funkci proděkanky pro vědu a výzkum (2003–2007) a post vedoucí oddělení masmediální komunikace při Katedře slovenského jazyka a literatury (1998–2002), působila také jako lektorka slovenského jazyka a kultury na Univerzitě Johna Carolla v Clevelandu ve Spojených státech amerických (1994–1995), je členkou výboru Slovenské jazykovédné společnosti při Slovenské akademii věd a členkou Vědecké grantové agentury Slovenské republiky, byla a je činná v mnoha badatelských institucích, vědeckých i redakčních radách.

Prof. D. Slančová se dlouhodobě věnuje výzkumu současného slovenského jazyka, především stylistice, rétorice a sociolingvistice: je autorkou vysokoškolských učebnic *Praktická štylistika* (1994) nebo *Základy praktickej rétoriky* (2001) a celé řady časopiseckých a sborníkových příspěvků. V posledních letech se zaměřuje především na výzkum dětské řeči a řeči orientované na dítě, jehož výsledky publikovala v monografii *Reč autority a lásky. Reč učitelky materskej školy orientovaná na dieťa – opis registra* (1998) i v dalších pracích, např. *Hodnotenie komunikačných schopností detí v ranom veku* (s kolektivem, 2010) nebo *Realizácia suprasegmentálnych javov v reči orientovanej na dieťa* (s kolektivem, 2006).

Prof. Slančová se také aktivně věnuje komparatistice česko-slovenské, již je věnován učební text *Slovenčina a čeština. Synchrónne porovnanie s cvičeniami* (2005) nebo časopisecké práce *Štylistika slovenskej a českej bulvárnej tlače sloven-*

¹ Životopisná data prof. Slančové čerpáme z webových stránek Filozofické fakulty Prešovské univerzity (<http://www.unipo.sk/filozoficka-fakulta/ismks/institut>).

činy (na příklade bulvárných denníkov *Nový čas* a *Blesk*) a *Štylistika v synchrónnom porovnaní češtiny a slovenčiny* (obě 2007). Práce prof. D. Slančové jsou vysoce ceněny, respektu a úctě se však jejich autorka těší nejen v rovině odborné, ale i lidské, jak ukázaly vřelé gratulace jejích dřívějších i současných spolupracovníků, jimž byl vyhrazen prostor v úvodní části konference.

Konferenční jednání byla zahájena plenárními přednáškami, které kromě jubilantky (*Komunikácia v športe v prieniku lingvistik*) přednesli prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc., (*Zmysel komunikácie*), prof. PhDr. Jozef Sipko, CSc., (*Lingvokulturologia osobnosti*), prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc., (*Funkční identifikátory jazykových prostředků*), prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc., (*Topologie deja v registrech tempus – aspekt*), prof. PhDr. Ivor Ripka, DrSc., (*Jazyková atrícia v nářečových prejavoch bilingválnych amerických Slovákov*) a prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc. (*Homo loquens v čase globalizácie*).

Plenární přednášky byly odpoledne vystřídány bohatým programem v sekcích, jejichž rozvržení tematicky korespondovalo s odbornými zájmy oslavenkyně. Debatovalo se o sociolingvistice, o postavení slova ve slovníku a v komunikaci, o vztahu stylistiky a literatury nebo o registrech a registrovosti v jazyce. Následující den pak byla diskutována slovenština v kontaktech, pragmalingvistika, kognitivní a korpusová lingvistika, jazyk médií, synchronní a diachronní aspekty jazykových zkoumání a závěr konference pak byl věnován vlnkovému tématu pořadajícího pracoviště, tedy dětské řeči a řeči orientované na dítě.

Na mezinárodní konferenci, jejíž program čítal téměř sto vystupujících, měla své zastoupení i Katedra bohemistiky FF UP. Vedle emeritního profesora Oldřicha Uličného, kterého jsme už zmínili výše, vystoupila také Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D., se zamyšlením *Mluvenost a psanost – dva odlišné registry* a Mgr. Darina Hradilová, Ph.D., s příspěvkem *Využití prostředků lexikální expresivity v textech určených dětskému čtenáři*.

Díky pečlivým, pozorným a empatickým organizátorům konference proběhla ve velmi přátelském a tvůrčím ovzduší. Přednesené příspěvky i debaty nad nimi byly velmi podnětné a dovolujeme si tak soudit, že organizátoři konference v čele s doc. PaedDr. Janou Kesselovou, CSc., potěšili nejen jubilantku, ale všechny zúčastněné.

Mgr. Darina Hradilová, Ph.D.
Katedra bohemistiky
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého
Křížkovského 10
771 80 Olomouc
darina.hradilova@upol.cz